

A magyar női karének egyesület és a „Budapesti Zeneművészkör” hivatalos közlönye.

A magyar előadó művészet a „Millenniumi” kiállításon.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás részletes csoportbeosztása szerint a magyar előadó művészet a 2-ik főcsoport első alcsoportjában foglal helyet a következő címek alatt: 1. Színművészet, színházi felszerelés és berendezés; 2. Zeneművészet, a hazai zeneművészet termékei, zeneirodalom, hangszerek.

Mint e csoportnak biztosa, tüzetesen foglalkoztam a feladattal, melyet csoportunk az ezredéves kiállításon betöltendő lesz. Nem akarok e csoport iparszerű kiállításáról szólanı jelen fejtegetésemben, csakis arra szorítok, a mi a magyar előadó művészet bemutatására vonatkozik.

Az utolsó csoportbizottsági ülésben elnöklő Zichy Géza gróf ó nagyméltósága indítványt terjesztett elő, mely szerint a kiállítási területen a magyar előadó művészet bemutatására színház volna építendő. Ezen indítvány részben helyeslésre, részben ellenkezésre talált hosszabb vita után olyképp intéztetett el, hogy szükség bizottság küldetett ki, mely első sorban az anyagi kérdést lesz tisztázandó.

Ezen indítványra vonatkozólag óhajtom véleményem elmondani s habozás nélkül kijelentem, hogy a keret, melyben a magyar előadó művészet bemutatható lesz, csakis egy színház lehet, melyben operai és színelőadások, valamint hangversenyek lesznek tarthatók.

Az ellenzet azt állítja, hogy a színművészetnek külön szerepeltetése a kiállítás területén egyrészt felesleges, másrészt kivihetetlen, mert hiszen a magyar színművészet minden ágának meg van a maga hajléka a fővárosban, ott van a: nemzeti színház, a magy. kir. operaház és a népszínház: a kiállítást látogatók keressék fel a színházak előadásait, ezekből kéllőképp megismerhetik a magyar előadó művészetet.

Ezen nézetem szerint téves állítással szemben, ellenérveimet a következőkben vagyok bátor latba vetni, első sorban a *feleslegességet*, másod sorban a *kivihetlenséget* iparkodván megdönteni.

1. Egy nagyszabású kiállítás — már pedig olyan akar lenni az 1896-iki ezredéves kiállítás — jellegével homlokegyenest ellenkezik azon törekvés, hogy az, mi kiállítandó vagy bemutatandó, ne a kiállítás területén, hanem másutt, szétszórtan, mintegy alkalmasabb helyen állíttassék ki, vagy mutattassék be. Egy kiállítás nem decentralizáció, hanem összpontosítása minden anyagi és szellemi erőnek, melylyel az illető kiállító ország rendelkezik. Ha a mi csoportunkban annak ugyszólván legfontosabb részét nem a kiállítás területén, hanem másutt kell bemutatni, akkor következetesen ugyanezt lehet alkalmazni a többi csoportokra is; akkor valóban nem szükséges, hogy historikus szempontból régi építkezések utánzatai létesíttessenek a kiállítás területén;

hisz meg van ez utánzatoknak eredetije Árvamegyében, Hunyadmegyében, Kassán, tessék oda menni; akkor nem szükséges, hogy a szétszórtan, gyűjteményekben létező műipari remekök összegyűjtsenek, hisz meg lehet azokat nézni a nemzeti muzeumban s más nyilvános és privát gyűjteményekben, de akkor nem szükséges modern műiparkiallítást sem rendezni, mert minden kiállítónak van gyára vagy műhelye, hol készítményeit alaposabban és terjedelmesebben képes bemutatni, mint azon 8—10 négyyszögletnyi területen, mely neki az iparesarnokban nagy küzdelem után kijut.

Azon fellevés megengedése mellett tehát, hogy ennek vagy annak a kiállítási objektumának van amagy is saját helye, hol megtekinthető, a kiállítás fogalma maga feleslegessé válik és sokkal kényelmesebben egy vaskos katalógussal megrendelhető, melyből a kiállítást látogató mindent megtudhat és utasítást kap, hogy például a XV. és XVI-ik századbeli ötvösművészet remekait megtalálhatja X. Y. gyűjteményekben, a magyar népeletet tanulmányozhatja Debreczen tájékán, a magyar bányászati termékeket megismerheti X. Y. megyében, a kerámia fejlődéséről meggyőződhetik itt is, ott is, a butoripart megtalálja X. Y. műiparosok gyáraiban és a magyar előadó művészetet élvezheti az operában, a nemzeti színházban és a népszínházban.

Meglehet, hogy ad absurdum demonstráltam, de mindenestre következetesen.

2. A kiállítást látogató közönség — ezt bizonyítják más kiállításokon szerzett tapasztalataim — ha egyszer belépett a kiállítás területére, nem hagyja el azt örömet a záróra előtt, mert az estét és az azzal járó fényes világitást élvezni óhajtja, ennek következtében különösen a nyári forró hónapok alatt a városban levő színházak okvetlen üresek fognak maradni, holott a színház, mely magán a kiállítás területén épülne, megtelnék minden este zsúfolásig.

3. Felette szükséges, hogy a magyar előadó művészet tevszerűen jó eleve megállapított programmal legyen bemutatva az ezredéves kiállításon s ez csakis ugy lehetséges, ha a bemutatás magán a kiállítás területén egyöntetű vezetés alatt történik, a kiállítási színházban.

4. Tekintetbe veendő továbbá, hogy színházi előadások nélkül minden estét érdekesen betölteni lehetlenség és színház emelése által a vidéki jelesebb színtársulatoknak is alkalma nyílnék a bemutatkozásra.

Áttérve a „kivihetlenség” ellenvetésére, nem szükséges, hogy másra hivatkozzam, mint a jelenleg fennálló gyakorlatra, mely szerint ugy az opera, mint a nemzeti színház hetenként kétszer játszik a budai várszínházban és ezen eljárás mindkét műintézet rendes működésével évek hosszú során át összeegyeztethető. A mi a várszínházra nézve áll, az áll a kiállítási színházra nézve is, ha az említett műintézetek játszhatnak kétszer hetenként a várszínházban, akkor a kiállítási

színházban is fognak kétszer játszhatni. A kiállítási színház természetesen ugy volna építendő, hogy ugy az opera mint a nemzeti színház díszletei alkalmazhatók legyenek.

Nem tagadom azonban, hogy a színház építéskérdése szorosán összefügg a pénzügyi kérdéssel, vajjon lehetséges lesz-e azon összeget előteremteni, mely egy színház létesítésére szükséges!

A rendes operai és színelőadásokon kívül még a következőkre terjedhetne ki csoportunk figyelme:

1. Pályadíj volna kitűzendő egy »Kiállítási hymnus»-ra, mely a megnyitás alkalmával kerülne előadásra.
2. Előkelőbb hazai zeneszerzőink közül kettő-három felkérendő volna eredeti magyar dalművek írására, melyek a kiállítási színházban kerülnének előadásra.
3. A magyar híresebb exkutív zeneművészek, azok is, kik külföldön élnek, mint például: Joachim Auer, Josef Raafel, Reményi, Nachéz, Kemény stb. felszólítandók volnának hangversenyek adására.
4. Jelesebb zeneszerzőinket alkalom volna nyújtandó arra nézve, hogy műveiket egy-egy estén, saját vezényletük alatt bemutathassák.

5. Külföldön élő és működő híres karmagok, mint például Richter János, Seidl Antal stb. felkérendőek volnának, hogy egy-egy filharmoniai hangversenyt dirigáljanak.

6. A magyar népdal a maga eredetiségében különösen e célra szervezett nagyszerű vegyes kar által volna hetenként egyszer bemutatandó, a mi annál is könnyebben volna keresztül vihető, a mennyiben a budapesti zenekedvelők egyesületében e célra kitűnően szervezett testülettel rendelkezünk.

7. Ha színház épülne, a különféle magyar néptáncok is bemutathatók volnának hetenként egyszer, kapcsolatban egy jól szervezett és válogatott tagokból álló cigány-zenekarral.

8. Az összes magyarországi zene-egyesületek és dalegyesületek közreműködésével július vagy augusztus havában egy nagyszerű zene-ünnepély volna rendezendő.

9. A zenekedvelők egyesülete időről-időre bemutatná a régi magyar egyházi énekeket is, melyeket fötísz. Bogisich Mihály bizottsági tagtárs ur annyi szorgalommal összegyűjtött.

Nem hiszem, hogy ezekkel teljesen kimeríttem volna a programot és meg vagyok győződve, hogy csoportbizottsági tagtársaim e tekintetben még bővebb anyagot fognak szolgáltatni. Fejtegetésemet azzal zárom be, hogy a magyar előadó művészetnek a Millenniumi kiállításon méltóan kell bemutatni, hogy csoportunknak nem szabad a többiek mögött maradni semmi tekintetben s épp azért, mert nehezebb feladata van, mint a többieknek, iparkodnia kell, hogy a nehézségeket leküzdve, olyan programot vigyen keresztül, mely mindent átöleljen és főleg *nemzeti* legyen.

Dr. Hubay Károly.

Villamvilágítási és erőátviteli gyárak.

Házi, lakás és bolt villamos vezetéki berendezések
a villamos központi telephöz való kapcsolásra, jótállás mellett elvállaltatnak.

Villamos és kombinált

csillárok, fali karok, álló lámpák stb.

dús választékban raktáron tartatnak
(saját gyár tmány)

Siemens és Halske

Budapest,
Kerepesi-ut 9/a. szám.

VIII. ker.

Különösen ajánljuk
a legkitűnőbb szerkezetű
egyenáramu, valamint váltakozó áramu

ívlámpáinkat.

Költségvetések és felvilágosítások készséggel és díjtalanul szolgáltatnak.

céd.

„LYRA“ Wiener Productiv-Genossenschaft der Claviermacher
WIEN
Siebenbürgengasse 13.
Mindenféle barna és fekete
Stutz és „Mignon“ zongorák
keresztthurozva,
amerikai rendszer szerint készítve.
Budapesti főraktár:
HARMONIA zongoraterem.

CARL HAMBURGER
zongoragyár
Bécsben, V., Mittersteig Nr. 23.
Magyarországon rendkívül elterjedt és kedvelt zongoráit ajánlja a zeneközönség figyelmébe.

GIRIKOVSKY A.
zongoragyár
Bécs, VI., Webgasse Nr. 3.
Nagyon keresett középpáru és jó minőségű zongorák

V. OESER
zongoragyár
Bécsben, VI., Magdalenenstrasse 58.
A legkeresettebb középpáru zongorák amerikai rendszerrel dolgozva, keresztthurokkal ellátva.
Különösen szépek és ajánlatosak a
MIGNON-ZONGORÁK,
melyek kis alakban szép és erős hanggal bírnak.

A. PROKSCH
zongoragyár
REICHENBERGBEN.
Elsőrangú gyártmányok gyönyörű hanggal és angol mechanikával
Disz-zongorák és pianók
barna és fekete fából
ARANY VÉSETTEL
Folyton raktáron a HARMONIA-nál.

FRANZ PEUKERT
Bécs, V., Mittersteig Nr. 15.
Olcsóbb zongorák teljes jótállási képességgel. Különösen kedveltek a rövid Mignon zongorák barna vagy fekete fából.

PRODUKTIV-GENOSSENSCHAFT DER HARMONIUMMACHER WIENS
V., Hartmannngasse 10
Bécs leghíresebb Harmonium-gyára. Különösen ajánlatosak a tartós és jó hangú iskola Harmoniumok.

SHELL JÁNOS
uri- és női cipésmester
BUDAPEST,
Aranykéz-utca 4.

Rowland Macassar-Oil
For the growth, restoration and beautifying the human hair.
Rowland Kalydor Pears
Genuine Transp. Soap
For improving and beautifying the complexion
Udv. illatszertár
Vértessi Sándor
Krisztof-tér 3. szám.
Ajánlja
gazdagon felszerelt illat-raktárát
Eau de Cologne
Russe
Guerlain.
VELOVINE
Poudre de Riz spéc.
blanche,
Rosée, Rachel.

Fontos hölgyeknek!
Van szerencsém a t. hölgyvilág szives tudomására hozni, miszerint kizárólagosan csak szakavatott női kiszolgálattal berendezett
HÖLGYTERMEMET
BUDAPEST, VIII. ker., főherceg Sándor-utca 12. szám alá helyeztem át.
Készíttetnek pontos méretek szerint: haskötők, méh előesési köldök és minden egyéb sérvtökök, orthopédiai fűzők egyenesítő- és járógépek.
Fő-üzlet: Budapest, Koronaherceg-utca 17. Kiváló tisztelettel **KELETI J.** cs. és kir. szab. kötszerész.
Köpes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

FALUDI és TÁRSA
müterméből
Budapest, Szervita-tér 1 sz.
szerzi be.
Az előkelő hölgyvilág öltözékait a jó hírnévnek övendő
FALUDI és TÁRSA
KÉP-REJTVÉNY
FALUDI és TÁRSA
BUDAPEST

PLACHT TESTVÉREK
Különlegességek: Iskolai hegedűk. Mech. szalon zenehangszerek. Harmonikafuvolák 1^{1/2}, 2, 3 oklavás. Sétabot fuvola. Nickel stageolet. Iskolai harmonium.
Cs. és kir. szab. hangszergyártók.
Budapest,
József- és Wurm-utca saroképület
Zenehangszerek legnagyobb raktára.

GROSSMANN S.
FÉRFI-SZABÓ
Budapest, Deák Ferencz- és Bécsi-utca sarok.
Nagy raktár kész férfiruhákban.
Legolcsóbb árak és pedig:
1 teli öltöny 16 frt.
1 nadrág 6 „
1 elegáns városi bunda . 50 „
1 bársony kabát és mellény 16 „
1 frakköltöny 35 „
továbbá mindenféle livrék és pedig:
Jaquet-öltöny 28 frt.
Frakk-öltöny 28 „
Kék sacco-öltöny 20 „
Utczai öltöny 28 „
Köppeny 30 „
Köppeny prémmel 40 „

SZELNÁR JÓZSEF
(Tulajdonos SZELNÁR ADOLF)
császári és királyi udvari szállító
VIRÁGCSARNOKA
BUDAPEST
IV. ker., Koronaherceg-utca 16. szám

Estélyi, bál, lovagló és korszolyázó keztűk
TITSCH GYUL BALITZKY
cs. és kir. udv. szállító
női és férfi harisnyák IV., Váci-utca 21, a nagy Kristóf me
Selyem fichu-echárpok, lady-plaidek, himalayakendők, uti és kocs nap- és esernyők, alsóöltönyök, vadász ujj

A „Harmonia“ zeneujság a „Harmonia“ zenemű minden vevőjének ingyen és bérmentve küldeték megkérlek ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy lakcímükről szerkesztőségemmel tudatni sziveskedjenek.
A „Harmonia“ zeneujság (Váci-utca 9)

A magyar női karének egyesület október 1-én tisztikar kiegészítése tárgyában rendkívüli közgyűlést tartott. Hárman díszelnököt választott, még pedig Volf György a művelődési bizottság elnöke, aki az egyesület iránt annak keletkezése óta élénk érdeklődéssel, tetemesen előmozdította, a midőn a gymnasium dísztermét a gyűlés helyéül kijelölték. Az egyesületnek buzgó, felelős elnöke Ferenz orsz. képviselőt és Hubay Jenőné szül. Cebrián megválasztott Márkus Sándorné, Volf Györgyné elnöklétének közül megmaradt Kőrösi Józsefné újoman megválasztott titkárokká Foldesi Klára és Glücklich Kára. Jegyző: Major Gédeon Izsóné, ellenőr Szalay Irén, házigy: dr. David Weiszberger Paula. Az egyesület művészi vezetőjének a buzgó alapítója Major Gyula tanár választott meg.

A budapesti zeneművészeti kör október 28-án vasárnap rendezte közgyűlését a távollevő elnök Mihály Ödön helyettes elnöklété alatt. Elnök megnyitván az ülést a Keresztény a titkári jelentést, ezután a pénztári jelentés-olvasatott fel, körülbelül 1500 frt. Márkus Miksa felszólalása alapján ez a pénztárt vizsgálja meg szigorúan és terjeszsen a közgyűlés Elnök ezekután előterjeszti a választmányok indítványát a történelmi «fuzió» tárgyában. Hosszas élénk vita után, mely Miksa, dr. Diossy Béla, Bátor Sidor, dr. Hubay Károly, H. dr. Béli Izor — a «fuzio» szótöbbséggel eléleg elfogadtatott mány, hogy a módoszatokra nézve egy legkézelebb tartandó terjeszsen elő javaslatot.

A hangverseny bényre alkalmi Dús-választékban.
HIRSCH TISTVÉRE
DIVATÁRUHÁZA
Váci-utca 3. BUDAPEST Váci-utca
ESTÉLYI-ÉS ALKALMI RUHA-SZÖVETEK.
ROTONDOK.
BÁLI-ÉS ESTÉLYI BELEPŐK.
stb.
Legelegánsabb estélyi toilettek, pántermünkken, legelső szaktekintély minta után készre-működés.

SCH GYULA Elegáns nyakkendők, selyem, vászon és batist szobkendők, férfi fehérnemű

BALITZKY cs. és kir. udvari szállító

Váci-utca 21, a Magyar Kristóf mellett.

himalayakendők, uti és kocsizó takarók és köpönyegek, öltönyök, vadász ujjasok és harisnyák.

a „Harmonia“ zenemű és zongorakereskedés bérmentve küldetik meg, felkértek mindazok, ényit tartanak, hogy lakcímeiket levelező-lapon észírással tudatni sziveskedjenek.

„Harmonia“ zeneujság szerkesztősége (Váci-utca 9. sz.)

nek egyesület október hó 25-én a választmány és rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés első sorban még pedig Volf György a mintagymnázium igazgatóját, elkezése óta élénk érdeklődést tanúsított s annak ügyét n a gymnasium disztermét az egyesület céljaira átenek buzgó, fáradhatlan elnöke, továbbá dr. Fenyvessy bay Jenőné szül. Cebrián Róza grófnőt. Disztagul é, Volf Györgyné elnökle mellett az előbbi alelnökök zsefné ujonnan megválasztattak Kuliffay Izabella; tuckitch Mára. Jegyző: Major Gyuláné, pénztáros Irén, házmgy: dr. Davidovics Mórné, könyvtáros esület művészi vezetőjének újlag lelkesedéssel annak anár választatott meg.

ívész kör okt. 28-án vasárnap délután tartotta idei elnök Mihalyits Ödön helyett Erney József alelnök án az ülést dr. Keresztly István titkár felolvasta ztári jelentés olvasatott fel, mely szerint a kör vagyona tksa felszólalása alapján ezen jelentés, mint hézagos, vétetett és a számvizsgáló bizottság utasított, hogy an és terjesszen a közgyűlés elé pontos összeállítást. álasztmányának indítványát a Liszt Ferencz társulattal osszasb élénk vita után, melyben részt vettek, Márkus zidor, dr. Hubay Károly, Hegyi Béla, Dunkl Norbert, öbbséggel elileg elfogadott és utasított a választve egy legkézelebb tartandó folytatólagos közgyűlésre

rseny idényre alkalmas. s választékban.

SCH TESTVÉREK

DIVATÁRUHÁZA

3. BUDAPEST Váci-utca 3.

**SELYEM-
BLUSOK.**
**FEJ ÉCHARPES
ÉS FICHUS.**
**PÁRISI
LEGYZŐK.**
HARISNYÁK.
stb.

lettek, pári minta után berendezett saját mű-
aktekintély közreműködésével, készítettnek.

K. K. HOF- & KAMMER- KLAVIERMACHER
L. BÖSENDORFER
WIEN.

Egyedüli képviselője Budapesten

CHMEL J. és FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI ZONGORATEREM

BUDAPEST, (HAAS-FALOTA.)

ZIRNER TESTVÉREK ÉKSZERÉSZEK
ES ÓRASZÁLLÍTÓK

Váci-utca 26. BUDAPEST Váci-utca 26.

Gyémántok, drágakövek, ékszerek, arany és ezüstárúknak legnagyobb választéka

Svájci zsebórák és cseh gránátárú gyári raktára, eredeti áron.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve átküldjük.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON
tea, rum és cognac nagykereskedő

BUDAPEST

IV. kerület, Váci-utca 6-ik szám VI. kerület, Andrassy-ut 23-ik szám

„A mandarinhoz“

a városházta közelében.

„Hong Cong városához“

a magy. kir. opera átellenében.

Közvetlen behozatal ered. teákban, jamaica és brazilai rumban, ered. francia cognacok és külföldi likörök.

Borok, pezsgők. TELEFON. Kávé, csokoládé.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Helyiségváltoztatás

KIRSCHNIK ÁGOSTON ÖZVEGYE

keztyü-gyára

nagyban és kicsinyben.

BUDAPEST

Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Koronaherezege-utca 1.

EISENSCHIML és WACHTL

a fényképezet

és rokonszakmák összes kellékeinek gyári raktára

BUDAPEST

Váci-utca 12. szám.

BÉCS

VII, Kaiserstrasse 62.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve

GRADL F. ADOLF UTÓDA

papír-, író-, rajz- és festészeti eszközök raktára

Budapes, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 18. szám.

Üzleti könyvek és nyomtatványok.

Mindenemű levélpapírok díszes dobozokban, emlékkönyvek, társasjátékok, imádságoskönyvek.

Üvegfestészeti utanzatok.

Olajfestmények, fényképek, szentképek rámban nagy választékban kaphatók.

Kréta rajzok fénykép után pontosan elkészítetnek.

Magy. Kir. Orsz. Üvegfestészeti Múintézet

FORGÓ és TÁRSA

BUDAPEST

VII. Balassa-utca 6.

Templomi, profán üvegfestészet

valamint mozaik

és edzett ablakok kivitele.

Felvilágosítással, valamint tervekkel

az intézet bármikor szívesen szolgál

Bécs legnagyobb zongoragyára
Gőzerővel dolgozó gyártelep
teljesen korszerű berendezéssel

Gebrüder Stingl

Wien, Laxenburgerstrasse 32.

Nagy kivitel kelet felé.

Készít zongorákat, pianókat mindenféle alakban és árban, rendkívül erős és zengzetes hang, tartós hangszer.

* Képes árjegyzékek bérmentve. *

E. MASLÓ

Schüler Bösendorfer zongoragyár Bécsben.

VI. Beziirk, Mollardgasse 14. I. o. Ezen zongorák hangban rendkívül hasonlítanak Bösendorfer gyártmányaihoz, mert készítjük hosszú éven át a Bösendorfer gyárban tanulta a zongorakészítés mesterségét.

PFEIFER

Schüler v. Bösendorfer Bécs, IX, Rossauerländer 25.

Kitűnő zongorák, melyek finom hangjuknál fogva majdnem teljesen egyenértékűek a Bösendorfer zongorákkal. Kizárólag a Harmonia zongorateremben.

FRANZ WOLLEK

zongoragyár

Bécsben, VI., Margarethenstrasse 39.

Jóminőségű

tartós zongoráit

ajánlja a közönség figyelmébe.

L. MAGRINI e FIGLIO

Corso 12. Trieste.

Stabilimenti Pianoforti.

Újjonnan alapított rendkívül versenyképes gyár kitűnő gyártmányokkal főleg ajánlatosak a

gyönyörű kivitelű pianinok.

Kizárólagosan képviseli a

„HARMONIA“ zongoraterem Budapesten Váci-utca 9.

BUCHTA

Szerb kir. udvari szállító

zongoragyár

Bécs, V., Castellelgasse Nr. 12.

Kész t tartós, jó hangszereket, melyek elegáns alakjuknál fogva nagyon kedveltek.

„PIANINO GERSTENBERGER“

LIEGNITZ.

Rendkívül tartós jó hangú pianinok finom elkészítésben folyton raktáron a „HARMONIA“ zongorateremben.

BENYOVITS M.

Kárpitos és díszítő — Tapicier et decorateur

BUTOR-TERMEI

Budapest, Szervitater 8. I.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

háló-, ebédlő-, szalon-
uri berendezésekben.

Függönyök és díszítések izlésesen és stilszerűen készíttetnek el.

A magyar női karének egyesület és a „Budapesti Zeneművész Kör” hivatalos közlönye.

A magyar előadó művészet a „Millenniumi” kiállításon.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás részletes csoportbeosztása szerint a magyar előadó művészet a 2-ik főcsoport első alcsoportjában foglal helyet a következő czímek alatt: 1. Színművészet, színházi felszerelés és berendezés; 2. Zeneművészet, a hazai zeneművészet termékei, zeneirodalom, hangszerek.

Mint e csoportnak biztosa, tüzetesen foglalkoztam a feladattal, melyet csoportunk az ezredéves kiállításon betöltendő lesz. Nem akarok e csoport iparszerű kiállításáról szólni jelen fejtegetésemben, csakis arra szorítkozom, a mi a magyar előadó művészet bemutatására vonatkozik.

Az utolsó csoportbizottsági ülésben elnöklő Zichy Géza gróf ó nagyméltósága indítványt terjesztett elő, mely szerint a kiállítási területen a magyar előadó művészet bemutatására színház volna építendő. Ezen indítvány részben helyeslésre, részben ellenkezésre talált s hosszabb vita után olyképp intéztetett el, hogy szűkebb bizottság küldetett ki, mely első sorban az anyagi kérdést lesz tisztázandó.

Ezen indítványra vonatkozólag óhajtom véleményemet elmondani s habozás nélkül kijelentem, hogy a keret, melyben a magyar előadó művészet bemutatható lesz, csakis egy színház lehet, melyben operai és színelőadások, valamint hangversenyek lesznek tarthatók.

Az ellenzet azt állítja, hogy a színművészetnek külön szerepeltetése a kiállítás területén *egy részét felesleges, másrészt kivihetetlen*, mert hiszen a magyar színművészet minden ágának meg van a maga hájléka a fővárosban, ott van a: nemzeti színház, a magy. kir. operaház és a népszínház; a kiállítást látogatók keressék fel a színházak előadásait, ezekből kellőképp megismerhetik a magyar előadó művészetet.

Ezen nézetem szerint téves állítással szemben, ellenérveimet a következőkben vagyok bátor latba vetni, első sorban a *feleslegességet*, másod sorban a *kivihetetlenséget* iparkodván megdönteni.

1. Egy nagyszabású kiállítás — már pedig olyan akar lenni az 1896-iki ezredéves kiállítás — jellegével homlokegyenest ellenkezik azon törekvés, hogy az, mi kiállítandó vagy bemutatandó, ne a kiállítás területén, hanem másutt, szétszórtan, mintegy alkalmasabb helyen állíttassék ki, vagy mutattassék be. Egy kiállítás nem decentralizáció, hanem összpontosítása minden anyagi és szellemi erőnek, melylyel az illető kiállító ország rendelkezik. Ha a mi csoportunkban annak ugyszólván legfontosabb részét nem a kiállítás területén, hanem másutt kell bemutatni, akkor következetesen ugyanezt lehet alkalmazni a többi csoportokra is; akkor valóban nem szükséges, hogy historikus szempontból régi építkezések utánzatai létesíttessenek a kiállítás területén;

hisz meg van ez utánzatoknak eredetije Arvamegyében, Hunyadmegyében, Kassán, tessék oda menni; akkor nem szükséges, hogy a szétszórtan, gyűjteményekben létező műipari remekök összegyűjtessenek, hisz meg lehet azokat nézni a nemzeti muzeumban s más nyilvános és privát gyűjteményekben, de akkor nem szükséges modern műiparkiallítást sem rendezni, mert minden kiállítónak van gyára vagy műhelye, hol készítményeit alaposabban és terjedelmesebben képes bemutatni, mint azon 8—10 négyszögletű területen, mely neki az iparsarnokban nagy küzdelem után kijut.

Azon feltevések megegyedése mellett tehát, hogy ennek vagy annak a kiállítási objektumnak van amagy is saját helye, hol megtekinthető, a kiállítás fogalma maga feleslegessé válik és sokkal kényelmesebben egy vaskos katalógussal megrendelhető, melyből a kiállítást látogató mindent megtudhat és utasítást kap, hogy például a XV. és XVI-ik századbéli ötvösművészet remekait megtalálhatja X. Y. gyűjteményekben, a magyar népdalt tanulmányozhatja Debreczen tájékán, a magyar bányászati termékeket megismerheti X. Y. megyében, a kerámia fejlődéséről meggyőződhet itt is, ott is, a butoripart megtalálja X. Y. műiparosok gyáraiban és a magyar előadó művészetet élvezheti az operában, a nemzeti színházban és a népszínházban.

Meglehet, hogy adabszurdum demonstráltam, de mindenesetre következetesen.

2. A kiállítást látogató közönség — ezt bizonyítják más kiállításokon szerzett tapasztalataim — ha egyszer belépett a kiállítási területre, nem hagyja el azt örömezt a záróra előtt, mert az estét és az azzal járó fényes világitást élvezni óhajtja, ennek következtében különösen a nyári forró hónapok alatt a városban levő színházak okvetlen üresek fognak maradni, holott a színház, mely magán a kiállítás területén épülne, megtelnék minden este zsúfolásig.

3. Felette szükséges, hogy a magyar előadó művészet tevszerűen jó eleve megállapított program alapján legyen bemutatva az ezredéves kiállításon s ez csakis egy lehetséges, ha a bemutatás magán a kiállítás területén egyöntetű vezetés alatt történik, a kiállítási színházban.

4. Tekintetbe veendő továbbá, hogy színházi előadások nélkül minden estét érdekesen betölteni lehetetlen és színház emelése által a vidéki jelesebb színtársulatoknak is alkalma nyílnék a bemutatkozásra.

Attérve a *„kivihetetlenség”* ellenvetésére, nem szükséges, hogy másra hivatkozzam, mint a jelenleg fennálló gyakorlatra, mely szerint ugy az opera, mint a nemzeti színház hetenként kétszer játszik a budai várszínházban és ezen eljárás mindkét műintézet rendes működésével évek hosszú során át összeegyeztethető. A mi a várszínházra nézve áll, az áll a kiállítási színházra nézve is, ha az említett műintézetek játszhatnak kétszer hetenként a várszínházban, akkor a kiállítási

színházban is fognak kétszer játszhatni. A kiállítási színház természetesen ugy volna építendő, hogy ugy az opera mint a nemzeti színház díszletei alkalmazhatók legyenek. Nem tagadom azonban, hogy a színház építéskérdése szorosán összefügg a finánciális kérdéssel, vajjon lehetséges lesz-e azon összeget előteremteni, mely egy színház létesítésére szükséges!

A rendes operai és színelőadásokon kívül még a következőkre terjedhetne ki csoportunk figyelme:

1. Pályadíj volna kitűzendő egy kiállítási himnuszra, mely a megnyitás alkalmával kerülne előadásra.
2. Előkelőbb hazai zeneszerzőink közül kettő-három felkérendő volna eredeti magyar dalművek írására, melyek a kiállítási színházban kerülnének előadásra.
3. A magyar híresebb exkutív zeneművészek, azok is, kik külföldön élnek, mint például: Joachim Auer, Josef Raafael, Reményi, Nachéz, Kemény stb. felszólítandók volnának hangversenyek adására.
4. Jelesebb zeneszerzőinknek alkalom volna nyújtandó arra nézve, hogy műveiket egy-egy estén, saját vezényletük alatt bemutathassák.

5. Külföldön élő és működő híres karmagok, mint például Richter János, Seidl Antal stb. felkérendőek volnának, hogy egy-egy filharmoniai hangversenyt dirigáljanak.

6. A magyar népdal a maga eredetiségében különösen e célra szervezett nagyszerű vegyes kar által volna hetenként egyszer bemutatandó, a mi annál is könnyebben volna keresztül vihető, a mennyiben a budapesti zenekedvelők egyesületében e célra kitűnően szervezett testülettel rendelkezünk.

7. Ha színház épülne, a különféle magyar néptáncok is bemutathatók volnának hetenként egyszer, kapcsolatban egy jól szervezett és válogatott tagokból álló cigány-zenekarral.

8. Az összes magyarországi zene-egyesületek és dalegyesületek közreműködésével július vagy augusztus havában egy nagyszerű zene-ünnepély volna rendezendő.

9. A zenekedvelők egyesülete időről-időre bemutatathatná a régi magyar egyházi énekeket is, melyeket fötítség, Bogisich Mihály bizottsági tagtárs ur annyi szorgalommal összegyűjtött.

Nem hiszem, hogy ezekkel teljesen kimerítem volna a programot és meg vagyok győződve, hogy csoportbizottsági tagtársaim e tekintetben még bővebb anyagot fognak szolgáltatni. Fejtegetésemet azzal zárom be, hogy a magyar előadó művészetnek a Millenniumi kiállításon méltóan kell bemutatni, hogy csoportunknak nem szabad a többiek mögött maradni semmi tekintetben s épp azért, mert nehezebb feladata van, mint a többieknek, iparkodnia kell, hogy a nehézségeket leküzdve, olyan programot vigyen keresztül, mely mindent átöleljen és főleg *nemzeti* legyen.

Dr. Hubay Károly.

Villamvilágítási és erőátviteli gyárak.

Házi, lakás és bolt villamos vezetéki berendezések

a villamos központi telephez való kapcsolásra, jótállás mellett elvállaltatnak.

Villamos és kombinált

csillárok, fali karok, álló lámpák stb.

dús választékban raktáron tartatnak

(saját gyárban)

Siemens és Halske

Budapest,
Kerepesi-ut 9/a. szám.

VIII. ker.,

egyenáramu, valamint váltakozó áramu

ívlámpáinkat.

Költségvetések és felvilágosítások készséggel és díjtalanul szolgáltatnak.

céd.

„LYRA“ Wiener Productiv-Genossenschaft der Claviermacher
WIEN
Siebenbürgengasse 13.
Mindenféle barna és fekete
Stutz és „Mignon“ zongorák
keresztúrova.
amerikai rendszer szerint készítve.
Budapesti főraktár:
HARMONIA zongoraterem.

CARL HAMBURGER
zongoragyár
Bécsben, V., Mittersteig Nr. 23.
Magyarországon rendkívül elterjedt és kedvelt zongoráit ajánlja a zene-közönség figyelmébe.

GIRIKOVSKY A.
zongoragyár
Bécs, VI., Webgasse Nr. 3.
Nagyon keresett középméretű és jó minőségű zongorák

V. OESER
zongoragyár
Bécsben, VI., Magdalenenstrasse 58.
A legkeresettebb középméretű zongorák amerikai rendszerrel dolgozva, keresztúrokkal ellátva.
Különösen szépek és ajánlatosak a
MIGNON-ZONGORÁK,
melyek kis alakban szép és erős hanggal bírnak.

A. PROKSCH
zongoragyár
REICHENBERGBEN.
Elsőrangú gyártmányok gyönyörű hanggal és angol mechanikával
Disz-zongorák és pianinok
barna és fekete fából
ARANY VÉSETTEL
Folyton raktáron a HARMONIA-nál.

FRANZ PEUKERT
Bécs, V., Mittersteig Nr. 15.
Olcsóbb zongorák teljes jótállási képességgel. Különösen kedveltek a rövid Mignon zongorák barna vagy fekete fából.

PRODUKTIV-GENOSSENSCHAFT DER HARMONIUMMACHER WIENS
V., Hartmannngasse 10
Bécs leghibesebb Harmonium-gyára. Különösen ajánlatos a tartós és jó hangú iskola Harmoniumok.

SCHELL JÁNOS
uri- és női cipésmester
BUDAPEST,
Aranykéz-utca 4.

Rowland Macassar-Oil
For the growth, restoration and beautifying the human hair.
Rowland Kalydor
Pears
Genuine Transp. Soap
For improving beard and antifying the complexion
Udv. illatszertár
Vértessy Sándor
Krisztof-tér 3. szám.
Ajánlja
gazdagon felszerelt illat-raktárát
Eau de Cologne
Russe
Guerlain.
VELOUTINE
Poudre de Riz spéc.
blanche,
Rosée, Rachel.

Fontos hölgyeknek! Van szerencsém a t. hölgyvilág szives tudomására hozni, miszerint kizárólagosan csakis szakavatott női kiszolgálattal berendezett
HÖLGYTERMEMET
BUDAPEST, VIII. ker., főherceg Sándor-utca 12. szám alá helyeztem át.
Készítenek pontos méretek szerint: haskötők, méh előesési köldök és minden egyéb sérvtök, orthopádiai fűzők egyenesítő- és járógépek.
Fő-üzlet: Kiváló tisztelettel **KELETI J.** cs. és kir. szab. kötszerész.
Budapest, Koronaherceg-utca 17. Köpos árjegyzékek ingyen és bérmentve.

FALUDI és TÁRSA
müterméből
Budapest, Szervita-tér 1 sz.
szerzi be.
KÉP-REJTELVÉNY
Az előkelő hölgyvilág öltözékait a jó hímnének üdvöndő
FALUDI és TÁRSA
müterméből
Budapest, Szervita-tér 1 sz.
szerzi be.
FALUDI és TÁRSA • VÁCI-UTCA 3. • BUDAPEST
ROBES
Családi ruhák: Lányok V. • Robes pour le bain

PLACHT TESTVÉREK
Különlegességek: Iskolai hegedők. Mech. szalon zenehangszerek. Harmonikafuvolák 1°, 2, 3 oktávás. Sétabol fuvola. Nickel flageolet. Iskolai harmonium. Hangjelzősip a lárának
Cs. és kir. szab. hangszergyártók.
Budapest,
József-tér és Wurm-utca saroképület
Zenehangszerek legnagyobb raktára.

GROSSMANN S.
FÉRFI-SZABÓ
Budapest, Deák Ferencz- és Bécsi-utca sarok.
Nagy raktár kész férfiruhákban.
Legelősebb árak és pedig:
1 teli öltöny 16 frt.
1 nadrág 6 „
1 elegáns városi bunda 50 „
1 barsony kabát és mellény 16 „
1 frakköltöny 35 „
továbbá mindenféle livrék és pedig:
Jaquet-öltöny 28 frt.
Frakk-öltöny 28 „
Kék sacco-öltöny 20 „
Utejai öltöny 28 „
Köppeny 30 „
Köppeny prémmel 40 „

SZELNÁR JÓZSEF
(Tulajdonos SZELNÁR ADOLF)
császári és királyi udvari szállító
VIRÁGCSARNOKA
BUDAPEST
IV. ker., Koronaherceg-utca 16. szám

Estélyi, báli, lovagló és korcsolyázó keztyűk
TITSCH GYUL
BALITZKY
cs. és kir. udv. szállító
női és férfi harisnyák IV., Váci-utca 21, a Nagy Kristóf me
Selyem fichu-echarpok, lady-plaidek, himalayakendők, uti és kocs nap- és esernyők, alsóöltönyök, vadász ujjak

A „Harmonia“ zenei társaság a „Harmonia“ zenemű minden évjében ingyen és bérmentve küldeték megkérk ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy lakóhelyükről szerkesztővel tudatni szivesen

A „Harmonia“ zenei társaság (Váci-utca 3.)

A magyar női karének egyesület október 15-én tartott közgyűlésén tárgyalta a rendkívüli közgyűlést tartó három diszelnököt választott, még pedig Volf György a művelődési bizottság elnöke, aki az egyesület iránt annak keletkezése óta élénk érdeklődéssel tetemesen előmozdította, a midőn a gymnázium disztermét a gazdasági bizottság elnöke az egyesületnek buzgó, iradhatlan elnöke Ferencz orsz. képviselőt és Hubay Jenő szül. Cebrián megválasztott Márkus Sándorné, Volf Györgyné elnöke mellett közül megmaradt Körösi Józsefné újonnan megválasztott titkárokká Foldesi Klára és Glücklich Klára. Jegyző: J. Gedeon Izsóné, ellenőr Szalay Irén, házgy: dr. David Weisberger Paula. Az egyesület művészi vezetőjének a buzgó alapítója Major Gyula tanár választott meg.

A budapesti zeneművészeti kör október 28-án vasárnap délután 2 óráig tartó közgyűlését a távollevő elnök Mihályi Ödön helyettes elnöke alatt. Elnök megnyitván az ülést a Keresztény Párt titkári jelentést, ezután a pénztári jelentés-olvasatott fel, a körülből 1500 frt. Márkus Miksa felszólalása alapján ez a kör a pénztárt vizsgálja meg szigorúan és terjedően a közgyűlés Elnök ezután előterjeszti a választmányi indítványát a történelmi „fuzió“ tárgyában. Hosszas élénk vita után, melyben Miksa, dr. Dióssy Béla, Bátor Sándor, dr. Hubay Károly, H. dr. Béli Izor — a „fuzió“ szótöbbséggel eléleg elfogadtatott mány, hogy a módosításokra nézve egy legközelebb tartandó közgyűlésen elő javaslatot.

A hangverseny ényre alkalmi választékban.
ESTÉLYI ÉS ALKALMI RUHA-SZÖVETEK.
ROTONDOK.
BÁLI-ÉS ESTÉLYI BELÉPŐK.
stb.
HIRSCH TESTVÉREK
DIVATÁRUHÁZA
Váci-utca 3. BUDAPEST Váci-utca
Legelősebb estélyi toillettek, pártminta után készítenek, legelső szaktekintély közreműködésével

SCH GYULA
BALITZKY
 cs. és kir. udv. szállító
 Váci-utca 21, a nagy Kristóf mellett.

Elegáns
 nyakkendő,
 selyem, vászon
 és batiszt
 zsebkendő,
 férfi fehérnemű

k, himalayakendők, uti és kocsizó takarók és köpönyegek,
 ööltönyök, vadász ujjasok és harisnyák.

a „Harmonia“ zenemű és zongorakereskedés
 s bérmentve küldetik meg, felkérésnek mindazok,
 ényét tartanak, hogy lakcímeiket levelező-lapon
 esztőséggel tudatni sziveskedjenek.

„Harmonia“ zeneujság szerkesztősége
 (Váci-utca 9. sz.)

nek egyesület október hó 25-én a választmány és
 rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés első sorban
 ég pedig Volf György a mintagymnázium igazgatóját,
 etkezése óta élénk érdeklődést tanúsított s annak ügyét
 on a gymnázium diszertmét az egyesület céljaira átene-
 nek buzgó, felelőtlen elnöke, továbbá dr. Fenyvessy
 bay Jenőné szül. Cebrján Róza grófnőt. Dísztagul
 é Volf Györgyné elnöklété mellett az előbbi alelnökök
 zsefné ujonnan megválasztották Kuliffay Izabella;
 tucktich Kára. Jegyző: Major Gyuláné, pénztáros
 Irén, házmegy: dr. Davidovics Mórné, könyvtáros
 esület művészi vezetőjének újólag lelkesedéssel annak
 anár választott meg.

ívész kör okt. 28-án vasárnap délután tartotta idei
 elnök Mihályits Ödön helyett Erney József alelnök
 an az ülést dr. Keresztély István titkár felolvasta
 ztári jelentés olvasatát, mely szerint a kör vagyona
 tksa felszólalása alapján ezen jelentés, mint házagos,
 vétetett és a számvizsgáló bizottság utasított, hogy
 an és terjesszen a közgyűlés elé pontos összeállítást.
 álasztmányunk indítványát a Liszt Ferenc társulattal
 osszasb élénk vita után, melyben részt vettek, Márkus
 zidor, dr. Hubay Károly, Hegyi Béla, Dunkl Norbert,
 öbbséggel elileg elfogadott és utasított a választ-
 ve egy legközelebb tartandó folytatólagos közgyűlésre

erseny idényre alkalmas.
 is választékban.

SCH TESTVÉREK
 DIVATÁRUHÁZA
 3. BUDAPEST Váci-utca 3.

**SELYEM-
 BLUSOK.
 FEJ ÉCHARPES
 ÉS FICHUS.
 PÁRISI
 LEGYEZŐK.
 HARISNYÁK.
 sth.**

ettek, párisi minta után berendezett saját mű-
 aktekintélyük közreműködésével, készíttetnek.

K. K. HOF- & KAMMER- KLAVIERMACHER
L. BÖSENDORFER
 WIEN.

Egyedüli képviselője Budapesten

CHMEL J. és FIA
 CS. ÉS KIR. UDVARI ZONGORATEREM
 BUDAPEST, (HAAS-FALOTA.)

ZIRNER TESTVÉREK ÉKSZERÉSZEK
 ÉS ÓRASZÁLLÍTÓK
 Váci-utca 26. BUDAPEST Váci-utca 26.
 Gyémántok, drágakövek, ékszerek, arany és ezüstárúknak legnagyobb választéka
 Svájci zsebrórák és cseh gránátárú gyári raktára, eredeti áron.
 Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve átküldjük.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON
 tea, rum és cognac nagykereskedő
 BUDAPEST
 IV. kerület, Váci-utca 6-ik szám VI. kerület, Andrassy-ut 23-ik szám
 „A mandarinhoz“ „Hong Cong városához“
 a városháztér közelében. a magy. kir. opera átellenében.
 Közvetlen behozatal ered. teákban, jamaica és brazilai rumban, ered. francia cognacok és külföldi likörök.
 Borok, pezsgők. TELEFON. Kávé, csokoládé.
 Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Helyiségváltoztatás
KIRSCHNIK ÁGOSTON ÖZVEGYE
 keztü-gyára
 nagyban és kicsinyben.
 BUDAPEST
 Kossuth Lajos-utca 1. sz.
 Koronahereze-g-utca 1.

EISENSCHIML ÉS WACHTL
 a fényképezet
 és rokonszámak összes kellékeinek
 gyári raktára
 BUDAPEST
 Váci-utca 12. szám.
 BÉCS
 VII, Kaiserstrasse 62.
 Árjegyzékek ingyen és bérmentve

GRADL F. ADOLF UTÓDA
 papír-, író-, rajz- és festészeti eszközök raktára
 Budapes, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 18. szám.
 Üzleti könyvek és nyomtatványok.
 Mindennemű levelepapírok díszes dobozokban, emlékkönyvek, társasjátékok, imádságoskönyvek.
 Üvegfestészeti utanzatok.
 Olajfestmények, fényképek, szentképek rájában nagy választékban kaphatók.
 Képtarajzok fénykép után pontosan elkészíttetnek.

Magy. Kir. Orsz. Üvegfestészeti Műintézet
FORGÓ ÉS TÁRSA

BUDAPEST
 VII. Balassa-utca 6.
 Templomi, profán üvegfestészet
 valamint mozaik
 és edzett ablakok kivitele.
 Felvilágosítással, valamint tervekkel
 az intézet bármikor szívesen szolgál

Bécs legnagyobb zongoragyára
 Gőzerővel dolgozó gyártelep
 teljesen korszerű berendezéssel

Gebrüder Stingl
 Wien, Laxenburgerstrasse 32.

Nagy kivitel kelet felé.
 Készít zongorákat, pianókat min-
 denféle alakban és árban, rendkívül
 erős és zengzetes hang, tartós
 hangszer.
 * Képes árjegyzékek bérmentve. *

E. MASLÓ
 Schaller Bösendorfer
 zongoragyár Bécsben.
 VI. Bezirk, Mollardgasse 14. 1. o.
 Ezen zongorák hangban rendkívül ha-
 sonlítanak Bösendorfer gyártmányaihoz,
 mert készítők hosszú éven át a Bösen-
 dorfer gyárban tanulta a zongorakész-
 tés mesterségét.

PFEIFER
 Schüler v. Bösendorfer
 Bécs, IX, Rossauerländer 25.
 Kétféle zongorák, melyek finom hang-
 juknál fogva majdnem teljesen egyen-
 értékűek a Bösendorfer zongorákkal.
 Kizárólag a Harmonia zongorateremben.

FRANZ WOLLEK
 zongoragyár
 Bécsben, VI., Margarethenstrasse 39.
 Jöminőségű
 tartós zongoráit
 ajánlja a közönség figyelmébe.

L. MAGRINI e FIGLIO
 Corso 12. Trieste.
 Stabilimenti Pianoforti.
 Újonnan alapított rendkívül verseny-
 képes gyár külön gyártmányokkal
 főleg ajánlatosak a
 gyönyörű kivitelű pianinok.
 Kizárólagosan képviseli a
 „HARMONIA“ zongoraterem Budapesten
 Váci-utca 9.

BUCHTA Szerb kir.
 udvari szállító
 zongoragyár
 Bécs, V., Castellgasse Nr. 12.
 Készít tartós, jó hangszereket,
 melyek elegáns alakjuknál fogva
 nagyon kedveltek.

„PIANINO GERSTENBERGER“
 LIEGNITZ.
 Rendkívül tartós jó hangú pianinok
 finom elkészítésben folyton raktáron
 a „HARMONIA“ zongorateremben.

BENYOVITS M.
 Kárpitos és díszítő — Tapicier et decorateur
BUTOR-TERMEI
 Budapest, Szervitater 8, I.
 Ajánlja dusan felszerelt raktárát
 háló-, ebédlő-, szalon-
 uri berendezésekben.
 Fügöngyök és díszítések izlésesen
 és stilszerűen készíttetnek el.

A „Cremonai hegedüs.”

Opera 2 képből. Szövegét írta F. Coppée és H. Beauclair.
Zenéjét szerző Hubay Jenő.

— Szövegismertetés. —

„Le luthier de Cremona” a címe Coppée híres dramolettjének, melyet a nagy francia költő eredetileg a „Comédie française” számára írt. 1876-ban került először színre a nevezett párisi színházban s nagy sikert aratott, azóta majdnem minden nagyobb európai drámai színház színpadján előadott — mindenütt osztatlan tetszésben részesülvén. Van benne egy szerep, a pupos Filippo, melyet a legkiválóbb színészek kreáltak. Párisban Coquelin, Bécsben Lewinsky, nálunk a nemzeti színházban Ujházy.

Zenésítésre alkalmasabb szöveg alig képzelhető, mert úgy a szöveg, mint a szereplő személyek is a zenével állanak szoros összeköttetésben s a dramolettben előforduló hegedű szóló — a darab fordulópontját képezi.

Hubay Jenő Párisban látta a darabot s annyira megtetszett neki, hogy azonnal felkereste Coppée-t s megegyezett vele a zenésítésre vonatkozólag. Coppée ekkor egy csomó levelet mutatott neki, melyekben különféle nemzetiségű zenészek kéri az engedélyt a zenésítésre — de ő beleegyezését mindig megtagadta. Hubaynak, kihez régi barátság fűzi, megadta az engedélyt s librettistájával Henri Beauclair-rel azonnal hozzáfogott a munkához. Nehány hónappal később megkapta Hubay a kész szövegekötvet és 1892. év nyarán befejezte a Cremonai hegedüs zenéjét.

Az operaszöveg híven tartja magát a darabhoz, az egész változtatás abból áll, hogy míg az eredeti darab egy képet, az opera szöveg két képet foglal magában. Az első kép Ferrari cremonai hegedűkészítő mester műhelyében, a második Cremona közterén a városháza előtt történik.

A „Cremonai hegedüs” meséje a következő:

1750 körül, mikor Olaszországban, nevezetesen Cremonában a vonós hangszerek készítés magas fokra emelkedett és világhírré tett szert, élt Cremonában egy Ferrari nevű mester, ennek van egy leánya Giannina és két segítje, Filippo és Sandro.

Ferrari javaslatára Cremona podestája pályázatot hirdet a legjobb hegedűre, a mester ezimet és a város arany lánczát nyeri el az, ki a legjobb hangu hegedűt elkészíti.

Egész Cremona izgatottságban van az összes műhelyek legényei pályáznak, mindenki kíváncsian várja — ki lesz a győztes. Sandro és Filippo — Ferrari mester segítjei, is pályáznak az arany lánczra. A pályázatot még érdekesebbé teszi azon körülmény, hogy Ferrari mester innepélyes fogadást tett a város atyjai előtt, hogy annak, ki győztes lesz, lányát is feleségül adja.

Sandro és Giannina titokban szeretik egymást; Sandro derék munkás s biztosra venné a győzelmet, egy konkurrenstenl tart csak s ez társa a műhelyben, a pupos Filippo, kit Ferrari mester könyörületből vett fel annak idején.

Az első kép Ferrari mester műhelyét mutatja — a legények serényen dolgoznak Sandro vezetése alatt, később Ferrari lép be s kihirdeti a városi tanács határozatát, hozzátéve, hogy leánya kezét is a győztesnek adja. A szomszéd szobában Giannina éneke hangzik, Ferrari és a legények elragadtatással hallgatják s mikor belép a műhelybe, a büszke apa e szavakkal: „Ime Cremona gyöngye” karjai közé zárja, Giannina szemrehányást tesz atyjának, hogy kezét annak ígérte, ki a pályázatban győztes marad s mindenféle kifogásokkal, hátha nem jó keresztény! hátha iszákos, durva! stb.

leakarja beszélni szándékáról, egyuttal bevallja, hogy Sandrót szereti Ferrari megmarad elhatározása mellett s kijelenti, hogy Sandro csakis úgy lehet a férje, ha az arany lánczot elnyeri.

Jön Sandro és a szerelmes pár remegve mérlegeli a pályázat esélyeit — Bizik-e Sandro a sikerben? Kérde Giannina. Senkitőlse tartok, csak egytől s ez Filippo, feleli Sandro és elmondja, hogy a múlt éjjel a gond nem engedvén álomra zárn szemeit, ébren volt s hallgatta a fülemüle bájos énekét; egyszerre egy hegedű hangja szólalt meg, elragadóan, szépen, szívszorulyva hallgatja, a fülemüle és a hegedű versényénekét, kutatja, honnan áradnak ez isteni hangok? Filippo kamrájából, az ő hegedűje hangzik ily édesen. Nincsen remény, ő lesz a győztes! A szerelmesek ölelkezve, örök hűséget esküdnek egymásnak — törtéjük bár mi. Az apa meglepi őket s gúnyolódik Sandróval — majdha meg lesz az arany láncz, meg lesz a leány is. Ekkor az utazó láma hallatszik, utcai suhancok csufondároskodnak Filippóval a pupos legénnyel és üldözik őt.

Filippo berohan, homlokán meg van sebesítve s fúradtan egy karszékbe dől. Elmondja, hogy utcai suhancok egy kis kutyát a folyó vízbe akartak ölni, ő védelmére kelt s e miatt a gyerekek felbőszülve, ellene fordultak, köveikkel hajgálták; üldözések elől menekült a házába. Giannina részvételtjesen közeledik feléje és a homlokán a sebet beköti. Filippo, ki titokban szintén lángol Giannináért megázkódik Giannina ápoló keze alatt s a leány könyörületét iránta való érdeklődésnek magyarázza. Mindannyian eltávoznak, csak Filippo és Sandro maradnak vissza; Filippo ama édes érzéssel szívében, hogy Giannina tán mégis szereti, Sandro harraggal, hogy Giannina oly meleg rokonszenvvel közeledett Filippóhoz. „Pályázzol te is pajtás, készen van a hegedűd?” Kérde Filippo Sandrótól, „mi közöd hozzá”, feleli Sandro és gyűlöletteljes pillantást vetve Filippóra távozik.

Filippo egyedül marad és gondolkodóba esik, „Ime a versengés mérge — Sandro eddig jó barátom volt s most ellenségem, mert versenytársak vagyunk.”

Giannina vissza lopózik; okvetlen beszélni akar Filippóval, nyughatatlanágában meg akarja tudni, hogy pályázik-e, hallani akarja hegedűjét, valjon csakugyan olyan remek hangja van-e, minőnek Sandro esetelte. Felkéri Filippot, hogy játsszon valamit neki hegedűjén. Filippo, ki Giannina izgatott kérdézősködését annak magyarázza, hogy műve és személye iránt érdeklődik lelkendezve mutatja neki hegedűjét és elmondja, hogy e hangszere egyedül kineve ebbe beléöntö szive egész melegsé s ha reggelente mikor még mindenki alszik a városban kiviszi magával a mezősegre, hogy ott isten szabad ege alatt játsszon rajta — úgy érzi, hogy műve sikerült és hogy a győzelem az övé lesz. Ezután játszani kezd a hegedűn. Giannina a hegedű hangjait hallva, könyekre fakad. Sandrora, szerelmére gondol s kétségbe esik. Filippo látva Giannina könyeit, azt hiszi, hogy e meghatottságot művészetével idézte elő s elérkezettnek véli a pillanatot, hogy Gianninának szerelmét bevallja, Giannina hirtelen félbeszakítja szerelmi ömlengéseit és felvilágosítja, hogy ő Sandrót szereti s a feletti fájdalomában sirt, hogy Filippo miatt Sandrót el fogja veszíteni s zokogva távozik.

Filippo tudatára ébredvén a fájdalmas valónak, hogy ő tulajdonképp utjában áll a lány boldogságának, kit ő annyira szeret. Rövid küzdelem után arra a nemes elhatározásra jut, hogy Giannina és Sandro szerelmét elősegíti — hogyan tegye ezt? csak úgy, ha Sandrót segíti diadalra a versenyben. A hegedűtökök külsőre egyformák — ha kieseréli a hegedűket s a magáét teszi Sandróé helyébe — ez lesz a győztes a versenyben és Giannina férje.

E szavakkal: „E koporsóba temetem gyermekemet, csakugyan feleseréli a hegedűket...”

A verseny órája ütött, a legények ünneplő könlömben lépnek a műhelybe, Ferrari mester bevezeti a menyasszonyi díszbe öltözött Gianninát, ki-ki hegedűjét veszi kézbe, Sandro a magáét és Filippót viszi — mert Filippo erre felkéri, a menet megindul a városháza felé, az utazó hallatszik az egyes felvonuló csoportok danája.

Filippo visszamarad egyrészt, nem akar jelen lenni versenytársa diadalánál, másrészt nem akarja Sandro zavarát látni, majd ha észreveszi, hogy az ő (Filippo) hegedűjével győzött — maradjon a hegedű feleserélése örökre titok — csak a lány legyen boldog, kit ő annyira szeret...

Nyílik az ajtó, Sandro jön vissza önmagából kikelve, Filippo lábait elé veti magát s bocsánatért esd becstelenséget követett el, a szerelmi féltékenység furdalásai elvették esztét, kezében tartá a két hegedűt, az egyik az övé, a másik Filippóé, a biztos győztes — Giannina jutott észébe, — hogy örökre elveszítte, ha Filippo hegedűje győzedelmeskedik, melyet kezében tart. — „Cseréld ki” sugá a gonosz s megtevé, egy kapu alá húzódott s ott kieserelte a két hegedűt, úgy vitte fel a városházára a podesta elé — büntess meg Filippo galádul eselekedtem!”

„Önmagad mérted magadra a büntetést szerencsétlen, kiáltja Filippo, hisz leromboltad tolvaj kézzel azt, amit én építettem, önmegtadással vevém le fejéről a győzelmi koszorút, hogy méltatlan fejedre tüzessem s te megsemmisítéd tervemet — a hegedűket én már előbb feleserélém s te az enyémet adtad ismét, vissza. Siessünk, talán még nem késő s a cserét újra eszközölhetjük, mert nem akarom, hogy a lány, kit én szeretek, miattam szenvedjen. Mindketten elrohannak.

Színváltás, miatt a zene tovább folyik.

2-ik kép, Cremona köztere, a városházán a bíráló bizottság tanácskozik, a nép vígan járja a tarantelát és várja a pályázat eredményét. Filippo és Sandro futva érkeznek, de elkéstek, e pillanatban megnyílnak a városháza kapui és a podesta kísérvé a városatyák és a hegedűkészítők ezéhe által, kihirdeti, hogy Filippo, Ferrari mester legénye a győztes, levezi a bársony vánkorsról az arany lánczot és Filippo nyakába akasztja. Filippo az arany lánczot Gianninának adja nászajándéknak s mikor Ferrari mester Gianninát hozzá vezeti, hogy őket összeadja, kijelenti, hogy ő Gianninát el nem veheti, mert ez Sandrót szereti — a szabadkozó Sandrót pedig Gianninához viszi s kezeitek egymásba fűzi.

S mi marad neked Kérde a podesta, — megmarad hegedűm feleli Filippo, ez volt vigaszom azelőtt, ez legyen vigaszom ezentul is. Nem maradhatok köztetek, hol fájdalom napoként új tápot találva, megyek más helyre, hol művészetemmel a cremonai hegedűk dicsőségét hirdethetem.

Lassan távozik az összegyűltek áldásával kísérvé.

Alapítva 1802-ben

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

es. és kir. udvari szállítók, kir. szabad. nagykereskedők

Budapest, V., Erzsébet- és Deák-tér sarkán.

Mindennemű fuló és szalon szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők, bútorszővelek, stanell-takarók, lópoórócok stb. e szakmába vágó cikkek élesen felszerelt raktára.

— Kimerítő ábrás árjegyzékek ingyen és bérmentve. —

Alapítva 1803-ban

Menyasszonyi kelengyék

a legszebb és legdivatosabb kivitelben.

Fehérmű különlegességek párisi modellek szerint

KOLLARITS JÓZS. és FIAI

IV., Városház-tér 8. • BUDAPEST • az „Ypsilanti”-hoz

vaszon, fehérmű és szövött aruk raktarában

a legjutányosabban kaphatók.

Szalon és utcái

czipők

* Az egyedüli legjobb

Karlsbadi czipő

Téli vízhatlan czipő

urak és hölgyek részére.

KAJÁRI DEZSÓ

Dorottya-utca 9. sz.

Établissement pour la peinture

Gizella-tér Haas-Palota.

Különlegesség:

az elefántontra való kisebbités

A fent elősorolt munkákat természet után vagy bármely arczkép után készítik el.

STRELISKY, PIETZNER, PROCHASKA

Gizella-tér (Haas-palota).

Kárpitos és díszítő

Kardos D.

Fabator raktár

BUDAPEST,

Ferencz József-tér 6. sz.

(Lánczhíddal szemben Zrínyi-u. sarkán.)